

SAMANTA TONG

IZGUBLJENI
PRTLJAG

Sa engleskog preveo
Danko Ješić

Beograd, 2026

Za svakog ko može da se poistoveti s Doli i Fibi, koje su se suočile sa svetom nakon teškog perioda. Stvari se možda ne vrate u prethodno stanje, ali to ne znači da nema srećne budućnosti u toj novoj normalnosti.

1.

Vrata lokala su se otvorila i gomila je pogurala Doli Bel u malu aukcijsku kuću, daleko od mirisa mančesterskog božićnog marketa. Gurnula je napola pojedenu belu čokoladu u ranać. Dovořiće je u vozu dok se bude vraćala u Natsmir, selo pola sata vožnje od centra grada.

Aukciju izgubljenog prtljaga organizovali su svakog desetog u mesecu. Ljudi su imali jedan sat da pregledaju zatvorene kofere ponuđene na prodaju. Svakog decembra, Doli i Greta su prisustvovala tome, i dva kofera koje su nosile kući davale su jedna drugoj na dar, s napomenom da se otvore tek posle Božića.

Nenaviknuta na ljude nakon prošle godine, Doli je prekrstila ruke i uhvatila se za rebra kao da pokušava da spreči da se ne raspadne. Redovni posetioći, Ben i Džoun, prišli su da je pozdrave. Džouninoj prodavnici polovne robe uvek je potrebna odeća, a oštrooki prodavać na *iBeju*, Ben, davaće visoke ponude za skuplje kofere. Nijedno od njih nije pomenulo oćigledno: kako u ovo doba prošle godine Doli nije mogla da govori od suza jer je došla na aukciju svega deset dana nakon jednog sudbonosnog popodneva – nakon pet kratkih, tragićnih minuta koji su joj zauvek promenili život. Čak ni jedna od Džouninih karamela nije mogla da spreči suze dok joj se telo treslo od jecaja.

Osećaj iščekivanja prošao je Dolinim grudima i olabavila je šal. Greta će na Božić protrljati ruke i obilaziti kofere, kao da

su sestra i ona lešinari. Doli je više volela da misli o njima kao o nekim nežnijim pticama koje nude svoje gnezdo napuštenim stvarima. Nije bila sigurna da li će ove godine doći na aukciju i pitala je sestru, koja je umela lakše da donese odluku. Kad živiš s nekim zajedno četrdeset pet godina znači da možete da pročitate jedna drugoj izraz lica, a Doli je dobila odgovor čim je tog jutra pogledala Gretu.

Aerodrom je čuvao izgubljene kofere šest meseci pre nego što ih prosledi dalje. Doli je pogledala decembarski izbor, izložen na belim stolovima: praktičan platneni kofer, plastični s točkicama, prekriven nalepnicama, a malo dalje jedna prepuna sintetička putna torba. Jedan kofer ukrašen ružičastim i tamnozelenim cvetnim uzorkom privukao joj je pažnju glatkom plastičnom spoljašnjošću. Nogari stolice ispred njenog malog stola za šminkanje bili su razlabavljeni mesecima. Taj lepi kofer, okrenut naopako, biće savršena zamena za stolicu. Doli i Greta su uvek davale koferima drugu namenu, kad je to bilo moguće, i postale su stručnjaci za uklanjanje točkića i ručki. A ipak joj je jarkožuta traka privukla pažnju, vezana za žutosmeđ izgredan drveni kofer, s ravnim vrhom i neravnim stranicama. Dodirnula je njegove debele kožne remene. To što je nalikovao na kovčeg s blagom navelo ju je da pomisli na avanture i priče iza tih ogrebotina. A ipak je njegov cvetni sused bio tako lep. Doli je pogledala oba; bila je neodlučna.

Doli je pronašla sedišta u prvom redu aukcijske sale – najbolje mesto za sedamdesetjednogodišnje oči – i sela da sačekaja, s rukom na novčaniku, sa otvorenim rancem u krilu i tirkiznim termosom za čaj u jednom od bočnih džepova. Ispod njenog sedišta ležali su rasklopivi točkići kofera. Sestre su uvek bile dobro pripremljene. Promrmljala je Greti kako misli da će joj sreća danas biti naklonjena, mada je osećala treperenje u stomaku kao i uvek, dok ne bi došao na red predmet koji je zanima. Ponude su počinjale od osam funti, osim ako to nije

bio neki dizajnerski kofer. Ben je upravo ugrabio *luja vitona* za sto deset funti. Kad je aukcionar podigao jedan od kofera koji su joj bili na spisku, Doli je uzela jednu od Džoaninih karamela, mučeći se da je razmota prstima nestrpljivim da počnu s nadmetanjem. Ponude su brzo porasle. Osam funti. Petnaest. Dvadeset. Trideset. Sisajući jače bombonu, Doli je gledala drugog ponuđača, ženu kratke crvene kose i grimiznih naočara.

Doli je začkiljila. Izblefiraj suparnika. Drži se svog budžeta. Prekini odmah. – Četrdeset funti – istrtljala je.

Druga žena je oklevala na tren i onda se zavalila na stolicu, kad se začuo udarac čekićem.

– Zar nije lep, Greta? – kazala je Doli, kad su se vratile u svoj bungalov, i nakrivila je glavu, čuljeći uši, sa osećajem da taj kofer ima nešto da kaže. Ali neće otkriti njegove tajne dok ga ne otvori. Doli je sela na uljublenu ružičastu sofuu naspram prozora, sa šoljom čaja na stočiću pred sobom. Obukla je omiljeni donji deo trenerke, mek i izgužvan, iskrzanog poruba. Na grudima je držala termofor – Greta je dozvoljavala da se grejanje uključi samo ako bi temperatura pala ispod šesnaest stepeni. Kožni kofer se nalazio nasred sobe, odišući misterijom. Greta je sad sela na svoju fotelju s leve strane, ispod police na kojoj su se nalazile njene knjige i ukrasni tanjiri s likovima kraljevske porodice. Na licu je imala uobičajeni ozbiljni izraz, kosa joj je bila isfenirana, nosila je plisiranu suknju i bisernu ogrlicu. – Žuta traka je bila presudna – kazala joj je Doli. – Jedva čekam da dođe Božić, da vidim šta je unutra. Imamo još svega petnaest dana čekanja.

Ostavila je termofor i protrljala oči. Hodajući preko odbaćenih novina i omotača bombona, otišla je do fotelje. Doli je podigla uramljenu fotografiju, umrljanu belom čokoladom, i zagledala se pravo u Gretino lice.

2.

Izbegavajući dva istovetna komada svetlosmeđe ćuretine i mala zrna graška, tvrda kao kamen, Doli je oprezno ubola savršenu kuglu nadeva. Nije kuvala previše otkako je Greta umrla i nedostajali su joj mirisi prethodnih Božića: začinjene mesne pite, smrdljivi sirevi, pakovanja leka protiv gorušice. Doli je sedela ispred televizora sa obrokom na krilu, još u plastičnoj ambalaži. Greta bi je prekorila. Dok je kraljica govorila o porodici i zajedništvu, Doli je gledala čestitke na prozoru, od dobronamernih seljana, i ručno pravljenju, s Deda Mrazicom sa superherojskom maskom, koju joj je napravila mala Flo iz susedstva. Većina je sad popadala.

Ne mogavši da sačeka da Njeno veličanstvo prestane da govori, što je bio uobičajeni znak za otvaranje poklona, spustila je večeru na pod i privukla taj drveni kofer. Godinama je žudela za podnim laminatom, kako bi se otarasila šarenog tepiha, ali bilo je ispravno da Greta ima poslednju reč, jer je bila starija od Doli šesnaest godina.

– Šta misliš da je unutra ove godine, Morise? – Gledao ih je kako otvaraju svaki kofer otkako se uselio 2011.

Moris je nastavio da jede grašak. Greta je uvek mislila da je on ćudljivi tupadžija, kao da zlatna ribica treba da se osmehuje i razgovara. Doli je ustala, isključila televizor i otišla do crnog kofera, ispravljenog i uglavljenog u desni prednji ugao sobe; bio je sjajan stalak za gramofon. Kraj njega se, pored zida, nalazio kredenac od mahagonija koji mu je davao dodatnu podršku.

Doli je sklonila dve prljave šolje sa gramofona, pre nego što je podigla poklopac, i otvorila vrata kredenca. Stenjući se sagnula i pretraživala svoju zbirku starih ploča, dok nije pronašla najveće hitove grupe *Bi Džiz*. Sasvim prikladno, spustila je iglu na pesmu „Groznicu subotnje večeri“.

Kroza zid akvarijuma, čula je Morisa kako se pomera u ritmu muzike. Ne mogavši da se seti kad je poslednji put plesala, Doli je prešla rukom preko zakivaka na koferu, pre nego što ga je položila na pod. Aukcijska kuća je izvadila sve električne uređaje i kozmetiku, i prodavala ih je posebno zbog dodatne zarade, i uništavali su lične dokumente, pre nego što ponovo zatvore kofer za koje su ljudi davali ponude. Možda su otkrili neki stvarno uzbudljiv predmet, kao izuzetan antikvitet, vrećicu s dijamantima ili neupotrebljen vaučer za kafić. A stvarnost pak nikad nije razočaravala, čak ni kad su to bili samo izandali predmeti pogodni jedino za uradi sam ili vrtlarenje, ili dečja i muška odeća koju su mogle da daju susedima Flo i Liroju. U najboljem slučaju, pronalazile su novu odeću u svojoj veličini, koju su vlasnici kofera kupili za odlazak na odmor. Ben je naučio Doli i Gretu da je vredno potražiti kapute i cipele na internetu – polovni dizajnerski predmeti prodavali su se za pravo bogatstvo.

Ona i Greta su pokušavale da pogode kakvi su bili vlasnici pre nego što otvore kofer. Doli je zurila u kožno remenje. Taj kofer je izgledao muževno, kao da je pripadao nekom putniku koji je imao dovoljno snažne ruke da ga nosi daleko kad je pun; osobi koja je bila naviknuta na svet pre rajsferšlusa i točkića. Skroman, funkcionalan... ali zakivci i remenje bili su napravljeni sa stilom.

Izgledao joj je kao stari prijatelj. Nije znala zašto.

Nespretno je otkopčala kopče. Dok joj je srce udaralo brže nego disko ritam s ploče, podigla je poklopac i zastenjala. Doli je pogrešno protumačila spoljašnjost kofera. Baš neobično. Baš

raskošno. Podigla je tapacirani, prošiveni sintetički materijal, tamnoružičast prsluk s bordo okovratnikom i kapuljačom – lak kaput. To je imalo smisla, jer je taj kofer spakovan početkom godine. Taj prsluk je imao džepove i diskretnu, odgovarajuću dugmad napred, uz logo u obliku slova Z. Neuredno ga je prebacila preko naslona sofe, ne primetivši da je pao na tepih. Brzo je pogledala malu plišanu hobotnicu, jarkonarandžastu, sa osmehom na licu. Vlasnik tog kofera možda je bilo neko dete. Izvrnula je plišanu igračku na plavu stranu, koja je imala tužno lice, ostavila ju je tako i obratila pažnju na gornji deo trenerke s kapuljačom, predivne svetlozelene boje. Crtež mačjeg lica izvirivao je iz malog džepa napred. Doli je zastala pre nego što je navukla duksericu preko glave. Pripila joj se uz telo, zahvalna što ima novi dom. Doli je prešla rukom preko mekog materijala, nenaviknuta na miris čistog rublja.

Zatim je izvadila par belih patika s blistavim ružičastozlatnim ukrasima na petama. Podigla ih je, diveći se njihovom sjaju, koji je dnevnoj sobi dao nepoznat osećaj glamura. Kao Pepeljuga. Doli je izula bušne papuče i ugurala stopala u patike. Hodala je tamo-amo, u ritmu muzike, kao osamnaestogodišnja Doli koja je živela za noćne izlaske u grad, plesala i krala cveće iz Pikadili gardensa, jer joj je ono u kosi uvelo.

Preostala odeća je bila sportska, kao donji deo trenerke, s nogavicama suženim na dnu. Kako su prolazile decenije od prve aukcije koju su posetile, 1985, postajalo je sve teže pogoditi uzrast vlasnika; prošli su dani kad su se ljudi odevali u skladu s godinama. Doli nije izgledala kao mama kad je bila mlada, ali danas više generacija jedne porodice može da nosi sličnu garderobu.

Doli je vratila sve u kofer, osim dukserice i hobotnice s dva lica. Spustila je plišanu igračku na prašnjavi stakleni poklopac gramofona. Morisu će se možda svideti. Zadržala je duksericu na sebi i uzela običnu beležnicu koju je donela iz sestrine

spavaće sobe; sad je bila iskrzana, iskrivljenih ivica, i žućkasta. U nju je, tokom godina, Greta zapisivala sadržaj svakog kofera koji su donele kući. Bilo je vreme da Doli preuzme štafetu – ili, makar, hemijsku olovku. Nakon što je nažvrljala poslednji predmet, odnela je svoj nepojedeni božićni ručak u kuhinju i vratila se s debelim sendvičem sa sirom i pakovanjem čipsa.

Greta je volela beležnice i nikad ih nije bacala. U njenoj sobi su bile uredno naslagane u uglu. Desetak ih je bilo punih prikaza knjiga – čitala je najmanje četiri romana mesečno – a ostale pune recepata, i hrpa s beleškama o svemu što su njih dve radile zajedno na putovanjima po Velikoj Britaniji. Doli nije navaljivala, ali Greta je rado delila ove potonje. To nisu bili dnevници o njihovim godišnjim odmorima, sami po sebi, samo spiskovi restorana ili zanimljivosti koje su videle.

– Šta misliš o pesmi „Jive Talkin“? – pitala je Morisa, koji je izgledao manje živahno sad kad je pojeo grašak, svoju omiljenu poslasticu. Otišla je do gramofona, pomerila plišanu igračku, obrisala mrve čipsa s prstiju i ponovo podigla poklopac da okrene ploču. A onda je kleknula i zagledala se u Morisove oči, crne kao gar, koje se osmehuju, dok mu se narandžasto peraje pomera kad je video njeno lice. Njegov akvarijum se nalazi desno od ulaza u dnevnu sobu, dalje od prozora i radijatora; ne previše blizu televizoru ili gramofonu – raspitala se kad je pristala da ga uzme od koleginice s posla koja se selila u inostranstvo. Greta se mrštila i govorila da zlatne ribice pamte svega tri sekunde, ali Doli nije bio potreban *Gugl* kako bi znala da to nije istina.

Otišla je da zatvori kofer, ali nije mogla da odoli prsluku, iako je bio premali. U hodniku je stala ispred ogledala. Obrišala je staklo rukavom zelene dukserice. Tamnoružičasta boja ublažila je mrzovolju na njenom licu, a bordo okovratnik ulepšao njene blede obraze. Tokom protekle godine, pupoljci napolju razvili su se u zeleno lišće koje je nadmašilo cveće, sve

dok drveće nije zasijalo u jesenjim bojama, a vremenske prilike pokazale svoju živahnost. No unutra je sve postalo sivo kao februarska kiša, uključujući i Dolin odraz, kosu koja joj je sad postala proseda u korenu, i tamnije podočnjake.

Dugmad prsluka nisu mogla da se zakopčaju. Gurnula je ruke u džepove i okrenula se tamo-amoo.

O.

List papira.

Doli ga je izvukla iz džepa. Mapa pariske podzemne željeznice? Dubok bol prošao je kroz nju. Zatvorila je oči, terajući uspomenu na putovanje u taj grad koje se nikad nije ostvarilo.

Vlasnik mora da je išao u Francusku – ili je možda upravo doleteo odande, ili je možda presedao u Mančesteru. Doli je začkiljila u imena stanica, *Šato ruž* joj je zvučao kao vino, *Viktor Igo* tako romantično, a što se tiče *Jelisejskih polja*, uvek je želela da kupuje na toj aveniji. Možda bi je neki Francuz umilnoga glasa častio šampanjcem; lutali bi po umetničkim galerijama. Mehurići koji su se stvorili u njoj kad je otvorila kofer nestali su kad je pomislila na sve zemlje koje nije posetila. Greta je govorila da bi Majka Priroda dala ljudima krila i drveće koje rađa novčanice da je želela da putuju u druge zemlje. Uvek je bila tako razumna, pa su dve sestre uživale u obilasku svih delova Velike Britanije, a Greta je rado pristajala na Doline izbore. Dok su ostali ljudi traćili novac na skupa putovanja u inostranstvo, Greta je više volela razumno trošenje – kao što je unapređen alarmni sistem za kuću. Doli je brižljivo presavila mapu i vratila je u džep.

Teška koraka, vratila se u dnevnu sobu i svukla prsluk. Vratila ga je u kofer, preko ostalih stvari, i pokušala da ga zatvori. Međutim, poklopac se nije dao zatvoriti i nešto ju je obuzelo. Jednom je poznavala nekog ko je imao sličan kofer i u njemu se nalazila skrivena pregrada. Držao je najdragocenije predmete tu, uključujući njena ljubavna pisma. Nakon što je odgurnula

te uspomene u mentalnu kutiju koju je retko otvarala, prešla je prstom preko ruba postave i... Trgla je ruku kad je prstom dodirnula komadić tkanine. Ponovo ga je dodirnula i povukla. Odvojio se.

Prvo je videla iznošenu belu majicu. Razmotala ju je i podigla, pokušavajući da odgonetne simbol odšampan napred, napravljen od dugačke krive linije s desne strane, i kraće s leve. Ta potonja se krivila tako da su, zajedno, te dve linije tvorile srce ukrašeno plavim cvetićima i zelenim lišćem. Doli ju je ponovo savila, i uzela malu, okruglu kožnu futrolu. Skriveni lični predmeti? Otvorila je futrolu. Unutra se nalazila žuta kristalna narukvica i srebrna ogrlica s prstenom umesto priveska, s biserom nasred dijamantskog kruga. Doli ju je podigla, opčinjena lepotom izrade. Morala je da skine prsten s lanca i stavi ga na prst, ali dosezao joj je samo do prvog zgloba. Na kraju, na samom dnu, pažnju joj je privukao jedan četvrtast predmet. Zasijao je kad ga je obasjala svetlost visoke svetiljke pored sofe.

Beležnica? Greta bi zapljeskala. Bila je cvetna, s bojama kao s Moneove slike s lokvanjima, a lak joj je davao metalni odsjaj. Nakon oklevanja, Doli je stavila naočari i otvorila ju je. Unutra su bile rukom pisane reči:

Godina novih iskustava, Fibi Gudbodi.

3.

Ujutro, na Dan darovanja, Doli je obukla farmerke, prvo što je pronašla u plakaru, i ostala u dukserici u kojoj je spavala. Ne gledajući se u ogledalo, provukla je četku kroz kosu, odustajući zbog čvorova; prošlo je najmanje nedelju dana otkako ju je oprala. Nakon što je navukla čizme, ne trudeći se da obuče čarape, uzela je debelu, smeđu vetrovku sa čiviluka u predso-blju. Uprkos tome što joj je u poslednje vreme bila pomalo te-sna, smatrala ju je plaštom nevidljivosti, posebno zbog kapulja-če koja joj skriva lice. Doli je nikad nije nosila zbog poderotine ispod miške, ali zbog širokih rukava i donjeg dela, bila je suviše otmena da bi je bacila. To je bio jedini predmet koji je zadržala iz... da, izgubljenog prtljaga iz 2015, iz kofera koji je bio dubok i širok, i bio posebno pogodan za ormarić u ostavi.

Iz radoznalosti je potražila onaj prsluk na internetu. Bio je potpuno različit od svega što je Doli videla. Na okovratniku, s leve strane, našla je etiketu s natpisom *Zadorin*. Pojavio se je-dan veb-sajt i skrolovala je dok ga nije pronašla, tamnoružičast i bordo.

– Zaboga, Morise – promucala je. – Košta osamsto funti.

Moris se ukočio i zrno graška mu je ispalo iz usta.

Gurnula je termos u jedan od dubokih džepova. Doli je mo-rala da izađe, morala je da se udalji od iskušenja da pročita cvet-nu beležnicu koju je stavila u fioku noćnog stočića u Gretinoj sobi. Nije gledala dalje od naslovne strane i savest joj je rekla da mora da ostane tako. Sadržaj je privatn i nimalo je se ne tiče.

Uprkos velikoj kapuljači, videla je Lirojev pogled. Kratko su mahnuli jedno drugom pre nego što se on vratio postavljanju ukrasne rasvete na drvo divlje jabuke. Držala je pognutu glavu dok nije stigla do glavne ulice, a gospodin i gospođa Berns iz crkve se približili. Žustro je prošla pored malog supermarketa i skrenula oštro desno, sa slušalicama u ušima, iako nije pustila muziku. One su predstavljale efikasnu odbranu prošle godine, sprečavajući pažnju i uznemirujuća pitanja.

Park se pretvorio u božićnu čestitku, kao da ga je noć obojila injem, ali njegova lepota nije mogla da spreči njene misli da se vrate toj beležnici. Krenula je da sedne na jednu klupu, ali uočila je svoju frizerku kako šeta psa pa je, gledajući u zemlju, nastavila da hoda.

– Doli. Kako si, curo? Videla sam da si nekoliko puta prošla pored salona. Tako mi je žao zbog...

Doli su bile potrebne veće slušalice. Naglo se udaljila od te žene koja je pokušala da joj ugrozi privatnost.

Nema šanse da čitam izgubljena privatna razmišljanja, Doli je odlučno rekla sebi, dok je otvarala ulazna vrata kuće. Samo najgora vrsta osobe bi otvorila tu beležnicu, i tako bi zaslužila užasnu kaznu, kao večnu zabranu pijenja čaja. Međutim, nakon što je ponovo obukla donji deo trenerke, prošla je kraj sestrine sobe. Otkako je Greta umrla, Doli je različito razmišljala o stvarima koje su stekle tokom godina, i koliko bi nekom mogle da nedostaju. Šta ako neke imaju sentimentalnu vrednost i bile su dar od ljubavnika ili nasleđene od preminulog rođaka? Predmeti kao starinski prsten ne mogu da se nadoknade. Da li stvarno može da zadrži privatne stvari iz tog kofera, dok čuva sve Gretine stvari, čak i odeću koja i dalje visi u njenom starom plakaru? Doli je povremeno vadila jedan džemper i oblačila ga; na njemu je ostao miris sestrinog parfema i podsećao ju je na sve zabavne trenutke koje su delile. Kao jedenje omiljenog keksa ispred televizora – ovseni za Gretu, čokoladni za Doli;

Gretino zadovoljno lice kad bi je Doli potajno pustila da reši ukrštenicu; i uživanje u jednoj od njihovih dobrodušnih političkih rasprava – Doli je bila levičarka, Greta desničarka.

Doli je spustila šolju čaja na stočić pored sofe i sela. Žuta kristalna narukvica iz kofera pala joj je napred, na šaku. U njenom krilu, moneovske boje treperile su na suncu koje je prodiralo kroz prozor. Kao matador koji maše plaštom, Moris je zgađeno zamahnuo repom i okrenuo jajasto telo kad je Doli prešla rukom preko korica beležnice.

– Ako te baš zanima, imam častan motiv – kazala je važnim glasom. – Da potražim tragove koji će mi pomoći da pronađem vlasnika kofera. Osim vraćanja beležnice, moram da vratim lične stvari: taj prsten s biserom i dijamantom, ovu narukvicu... i taj skupi prsluk.

Ona i Greta su jednom ugrabile par *džimi* ču cipela, ali bile su suviše iznošene da bi išta vredele. Kao da joj je Greta slala srećne vibracije, nagradu za hrabrost i odlazak na aukciju. Knedla se podigla u Dolinom grlu. Da joj je samo sestra tu. Ona bi insistirala da ručaju u garden centru da proslave, a kod kuće bi posle popile po mali šeri.

Jednom ranije, Doli je želela da pronade vlasnika kofera. U koferu iz 1992. nalazio se starinski plišani medvedić. Zadržali su ga iako mu je nedostajalo jedno oko; mora da je nekom značio mnogo. Ali Greta je verovala da su se ti ljudi pomirili s gubitkom, kazala je da će im povratak u prošlost doneti samo bol i ljutnju. Prezrivo se nasmejala Doli zbog predloga da vrate plišanog medveda, ali smeh joj je zvučao usiljeno. Doli se stresla i ponovo uzela beležnicu, čije su se ljubičaste i zelene metalizirane korice presijavale. Moris je netremice zurio u nju. Nije ni inače mogao da trepne – zlatne ribice su spavale otvorenih očiju. Razlog zbog koga su Doli i Greta uspešno živеле zajedno jeste što su poštovale privatnost jedna druge. Nikad nisu otvarale pisma jedna drugoj, nisu njuškale po spavaćim sobama. To je bio jedan od razloga zbog koga je Doli bilo teško da izbac

Gretine stvari, jer se bojala da će naleteti na neku tajnu, iako je znala da su, kao sestre, delile sve važno. Da li je dugovala nekom neznancu isto poštovanje?

Otvorila je naslovnu stranu, kao i pre, i onda polako otvorila prvu stranu ispunjenu tekstom.

Ja, Fibi Gudbodi, moram da se PROMENIM. Proteklih dvanaest meseci nisam živela. O, radila sam osnovne stvari – disala, pila vodu, opsesivno gledala Bridžerton – ali nisam izlazila, nisam govorila ni sa kim osim s dedom, Suzan i Mejzi. Svet mi je izgledao mračno i beznadežno, kao da vlada stalno pomračenje sunca. Međutim, sad sam spremna da ponovo izađem, da razgovaram o vremenu s prolaznicima dok mi kiša kvasi obraze. Ali više od toga, moram da postavim izazove kako bih raskinula sa starim navikama koje me teraju da ostanem u kući, i ponovo se povučem u sebe. I zato ću svakog meseca IMATI AVANTURU, uraditi nešto što nisam radila ranije.

Neki možda misle da su izazovi u ovoj knjizi svakodnevnici i laki. Drugi se možda slažu sa mnom da su sigurno zastrašujući. Uz pomoć prijatelja, odabrala sam one koji će me dovesti do ivice mogućnosti. Ne znam kako ću uraditi sve to. Ali kakva je korist od godine novih iskustava, ako to ne znači izlazak iz zone komfora. A nekoliko izazova zahtevaće planiranje i rezervisanje unapred... to će me sprečiti da odustanem.

Dugujem to dedi. Uprkos mojim godinama, i dalje se brine za mene, a nije tako jak kao nekad. Dugujem to prijateljima koji nisu imali dovoljno sreće da ostanu živi. Dugujem to ženi kakva želim da budem, koja se predugo krila u senci, koja je dotakla dno, koja ne može niže da padne, i sad je, napokon, spremna da se pojavi.

Fibi ustaje iz pepela.

Dakle, Fibi je bila autor. Bila je to njena priča. Doli je ubacila riblju hranu u Morisov akvarijum pre nego što je izašla iz dnevne sobe. Skrenula je desno i onda levo, pored kuhinje, i ušla u trpezariju. S nameštajem od mahagonija, bila je to najurednija soba u bungalovu; gotovo da je uopšte nije koristila prošle godine. Za razliku od mlađe sestre, Greta je više volela tamno drvo, zbog njegove izdržljivosti. Doli je krenula prema kraju prostorije i do mnogo svetlijeg staklenika. Postavila ga je sama, kao iznenađenje za Gretu, kao mesto koje će obodriti njenu sestru kad je zglobovi najviše bole. Doli je stavila nosač s tri police za saksije u levi ugao, ali umesto da ga koristi za cveće, stavila je na njega mirisne sveće i nekoliko knjiga, uz ukrasnu patku u kišnoj kabanici, koja drži kišobran. Gretino lice, kad je prvi put videla to, nagoveštavalo je da joj se ta sobica sviđa koliko i komšinici Flo. Bila je dovoljno velika za dvoje, s pletenim stolicama tapaciranim žutom tkaninom. Na tepihu s lisnatom šarom, postrance je ležao uglancan svetlozelen kofer, kao savršen sto, kupljen na aukciji 2009. U tom koferu nalazilo se samo prljavo rublje. Kad je pomerila dva prljava tanjira u stranu, Doli je spustila cvetnu ljubičasto-zelenu beležnicu na njega, uz Gretinu belu, sa spiskom sadržaja izgubljenih kofera. Stakleni prozori, svud naokolo, obezbeđivali su jasan pogled u život u uređenom vrtu, ili su to radili dok je Greta bila živa – prljavština je sad bila razmazana svuda. Napolju je mahovina zašla duboko u travnjake, zemlju na međama pokrio je korov, a aluminijski kofer s kraja osamdesetih godina dvadesetog veka, pretvoren u saksiju, izbljuvao je dugačke osušene biljke. Gledala je hrastovu klupu, prekrivenu golubijim izmetom, gde su ona i Greta jele sendviče.

Sirota Fibi. Zamislite da verujete kako niste ostvarili svoj potencijal. Osetila je neku nelagodu u stomaku.

Bilo je teško pogoditi Fibinu starost. Ako su neki njeni prijatelji već umrli, mogla je da bude sredovečna, s dedom koji

je Gretin vršnjak, a koja je imala osamdeset šest godina kad se dogodilo najgore. Fibi je zvučala hrabro i brižno; možda je razlog zbog koga nije izlazila iz kuće dvanaest meseci pre pisanja dnevnika to što se brinula o dedi. Greti je sigurno bilo potrebno više pomoći u svakodnevnom životu nakon što je napunila osamdeset, mada nikad nije priznavala da nešto ne može. Dolina sestra uvek se hrabro borila za svoje zdravlje, insistirajući da sve same kuvaju, i nije preterivala sa alkoholom. Greta je takođe u šali sakrila srebrni upaljač za cigarete koji je Doli koristila u mladosti. I tako je Doli prestala da puši. Ipak je povremeno uživala u brznoj hrani, a povremeno bi se napila. Kako su godine prolazile, Doli je bila zahvalna Greti što ju je ohrabrila da je poslušna i vodi računa o sebi. Međutim, kad je Greta umrla, Doli više nije osećala privlačnost urednog života. Morala je da ostane jaka i zdrava da bi se brinula o sestri, ali kad je ostala sama taj pritisak je nestao.

Uzela je belu beležnicu i dopunila spisak podacima o tome šta će uraditi sa sadržajem kofera. Greta je nemilosrdno odmah bacala nepraktične predmete, a Doli se trudila da se sad ponaša isto. Mogla je da zadrži sve iz tog kofera da ga možda vrati jednog dana, ali istina je bila da možda nikad neće pronaći vlasnika kofera.

Kožni kofer sa skrivenom pregradom – ne znam kakvu drugu namenu da mu pronađem.

Starinska ogrlica s prstenom – pokušati povratak, sentimentalna vrednost.

Narukvica – pokušati povratak, možda nekom nedostaje.

Ružičasto-bordo zadorin prsluk, košta koliko nedelju dana u Margejtu – vratiti vlasniku.

Stara majica – taj zanimljivi simbol je suviše lep za bacanje, zadržati.

Široka sportska dukserica s kapuljačom i likom mačke – stoji mi kao salivena.

Hobotnica koja menja raspoloženje – savršena prijateljica za Morisa.

Različita široka sportska odeća – prodavnica polovne odeće.

Ružičastozlatne i bele patike – ZADRŽATI.

Donje rublje – baciti.

Doli je spustila belu beležnicu na zeleni kofer i počela da dobije prstima. Stavila ju je na Fibinu, ali rub tih metaliziranih korica i dalje je bio primamljivo svetlucav. Prekrstila je noge i zagledala se kroz umrljano staklo i uočila kosa ispred, kako traži crve. Šta za užinu... trebalo bi da misli o tome... ali u poslednje vreme nije ništa planirala. Najčešće jede smrznutu hranu.

Informacija u uvodnom slovu u beležnici nije dovoljna da pronađe Fibi. Morala je da pročita još, samo još malo. Svako bi našao opravdanje za to. Moris ne mora da zna. Doli je protegla ruke.

Maj.

Moja godina novih iskustava počinje sad. Znae kako se kaže: „Idemo na sve ili ništa“, tako da počinjem putovanjem u Pariz. Eto, rekla sam to. Stvarno ću otići u Francusku. Čitavog života sam želela da odem tamo, ali nisam smatrala sebe dovoljno prefinjenom za slučaj da sve Francuskinje izgledaju kao Koko Šanel. Ko ga šiša, što kaže moj deda. Grade svetlosti, spremi se da dočekaš jednu trezvenu navijačicu Manchester sitija, rođenu i odraslu u tom gradu. Deda bi takođe rekao: „Bravo, Fibs! Samo oštro, devojko.“ Do trenutka povratka kući nadam se da ću posetiti sve očigledne atrakcije – Ajfelovu kulu,

Luvr, Sakr ker, unutrašnjost Pompiduovog centra. Ješču kroasane i puževe, piti vino i kupiti beretku, i pozirati za karikaturu na Monmartru, sanjajući o Džinu Keliju u filmu Amerikanac u Parizu.

Sve za nedelju dana.

Šalim se.

Kad budem prvi put otišla tamo, želim da posetim groblje Per Lašez, gde je sahranjeno mnogo književnih velikana, i odem u Le de mago kafe u koji su odlazili Sartr, Hemingvej i De Bovoarova.

Da li zvučim nadmeno? Nisam takva. To mi samo pomaže da se pomirim s tim što nisam završila studije francuskog. Pre sto godina sam se ispisala nakon druge godine. Ovo putovanje moglo bi da ublaži taj osećaj da sam protraćila naučeno. To je jedan od razloga što moram da ostvarim ovaj izazov, mada mi odlazak u Pariz deluje kao odlazak u Timbaktu. Mejzi je sugerisala kako bi to bio savršen prvi izazov za strastvenog čitaoca kao što sam ja. Bila je u francuskoj prestonici i zna iz prve ruke koliko ima fantastičnih književnih mesta i nezavisnih knjižara. Moj deda insistira da plati putovanje. Poverovao mi je kad sam rekla da sam pronašla sobu kraj Sene, upola cene.

Pa, to ne bi bila avantura, zar ne, kad bih tačno znala gde ću spavati?

Putovanje u Pariz. Ta raskoš, taj stil, ta čarolija i romansa... Doli je odagnala bol i ponovo pročitala tu stranicu, osećajući olakšanje što misli o nečem drugom za promenu. Ta Fibi je zvučala pristupačno, zabavno, i nije bila mlada ako je znala za Džina Kelija. Godina novih iskustava počela je prošlog maja? Osim ako se ta beležnica ne nastavlja na neku prethodnu godinu i ona je to već završila. Međutim, to je izgledalo malo

verovatno, s obzirom na mapu pariske podzemne železnice u džepu prsluka i to što je beležnica bila nova. Dosad je obavila pola izazova, ako je nastavila bez ovih beležaka. Doli se stresla, osetila je poznatu jezu kao i uvek u danima nakon otvaranja izgubljenog kofera, neki neprijatan osećaj da se vlasniku nešto dogodilo i da zato nije mogao da uzme svoj prtljag. Ponovo je pročitala tu stranu. Mnogi stanovnici severa Engleske koristili su mančesterski aerodrom, a pošto je bila i navijačica *Mančester sitija*, Fibi je možda živela u Mančesteru – rekla je da je tu „rođena i odrasla“. Kakav sjajan trag! Dolina potraga za njom mogla bi stvarno da bude uspešna. Čudno je da, od svih briga koje bi putovanje u inostranstvo moglo da izazove, ta Fibi se najviše brinula da li će izgledati dovoljno šik, a ne da li će izgubiti pasoš ili telefon ili propustiti let – ili to što nema rezervisan smeštaj. Doli je mislila da kroasani i Ajfelova kula zvuče veoma uzbudljivo. Iako je Fibi očigledno bila intelektualka i nimalo nalik Doli. Zaslужila je da joj beležnica bude vraćena, a to znači da će morati da čita još malo. Krenula je da okrene stranu kad je neko mahnito pokucao na vrata i poskočila je. Zatvorila je beležnicu i gurnula je iza ukrasne patke, skrivajući je od sebe.

Beleška o autoru

Samanta Tong je autorka dvadesetak bestselera i nagrađivanih ljubavnih romana. Živi u Mančesteru s porodicom.

**Knjige Samante Tong u izdanju
Izdavačke kuće TEA BOOKS d.o.o
i Izdavačke kuće Only Smiley
(digitalna i/ili štampana izdanja)**

Jedno dobro delo
Pod istim krovom
Izgubljeni kofer
Kad smo bile prijateljice